

2 PÅ SPORET AF OLDTIDS «VEJEN»

KULTURHISTORISKE
SITES

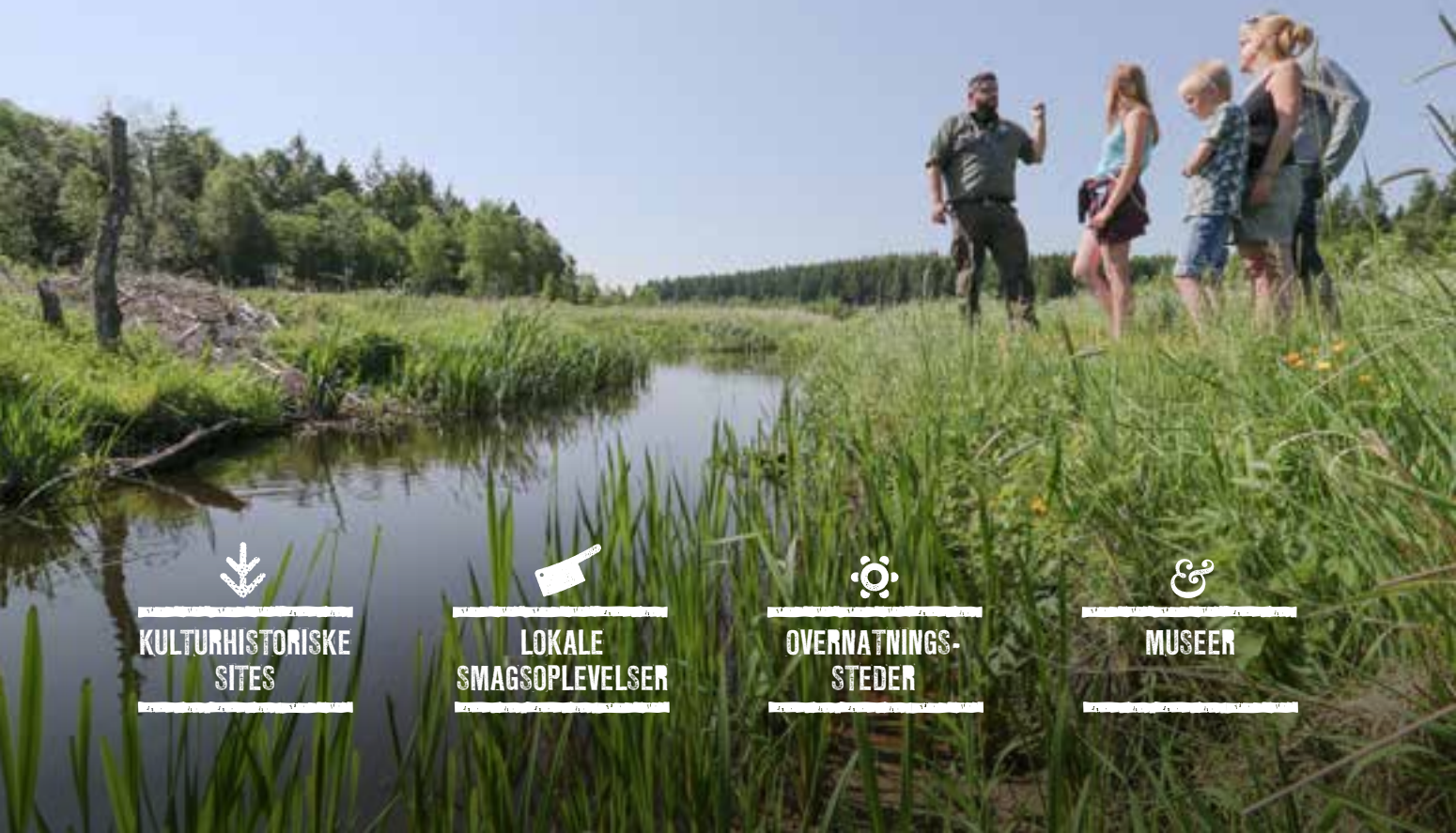
LOKALE
SMAGSOplevelser

OVERNATINGS-
STEDER

MUSEER

PÅ SPORET AF OLDTIDSVEJEN

For 115.000 år siden begyndte store gletschere fra det nordlige Skandinavien at bevæge sig ned mod Danmark. For 23.000 år siden blev de stoppet af varmere klima mellem Bovbjerg i vest til Karup Å i øst. Denne linje kender vi i dag som hovedopholdslinjen. Nord for hovedopholdslinjen finder du et bølgende og kuperet bakkelandskab med en fed lerjord. Mod syd vil du til gengæld opleve et landskab bestående af store smeltevandssletter, bakkeøer, ådale og sandjorde.

I Yngre Stenalder og Bronzealderen slog de første agerbrugere sig ned og begyndte at dyrke jorden langs hovedopholdslinjen. Her var jordbunden en blanding af den frugtbare lerjord og sandjord. Det betød, at jorden kunne bearbejdes med datidens redskaber. Fra denne tid stammer mange af de gravhøje, der ligger som perler på en snor langs hovedopholdslinjen. Det var også her, man transporterede handelsvarer fra Vestkysten og videre ind i landet langs den rute, vi i dag kender som Oldtidsvejen. Oldtiden er en betegnelse, som dækker over perioden fra de ældste spor af menneskets tilstedeværelse til middelalderens begyndelse ca. år 1050 e.Kr. Landskabet på ruten var lettere at rejse gennem, fordi man undgik det meget kuperede morænelandskab mod nord og de større vandløb på hedesletterne mod syd. Gravhøjene langs Oldtidsvejen gjorde det nemmere at navigere og udgjorde datidens GPS-system. I dag kan man se 560 fredede gravhøje og rester af de gamle hulveje langs hele Oldtidsvejen ind til Viborg. Op mod 1300 gravhøje er i tidens løb blevet overpløjet.

Velkommen på sporet af Oldtidsvejen

» I DENNE BROCHURE KAN DU LÆSE OM DE MANGE STEDER,
DU KAN OPLEVE NÆR OLDTIDSVEJEN «

Du kan sammensætte din egen tur og finde inspiration fra programmet i denne brochure, som er sammensat til en to-dags tur. Nogle af stederne kræver et længere besøg, dem kan du se under 'Det kan du opleve'. 'Det kan du se' er steder hvor du kan gøre en pause og strække ben, eller se når du kører forbi på vejen. Langs Oldtidsvejen er der rig mulighed for gåture i den smukke natur, spændende smagsoplevelser hos lokale spisesteder og fødevarerproducenter, og ikke mindst overnatning i rolige og idylliske omgivelser.

Få den optimale historiefortælling og oplevelse ved at booke vores to-dags oplevelsestur den 8.-9. august 2019. Alternativt er det muligt at booke fredag den 9 august.

DAG 1 KØR-SELV I EGEN BIL

- Besøg på Frilandsmuseet Hjerl Hede
- Guidet tur ved ruinerne af Stubber Kloster
- Sevel Kro serverer egnsretten: Ølbien efterfulgt af årstidens dessert ekskl. drikkevarer
- Overnatning i historiske rammer på Borbjerg Mølle Kro inkl. morgenmad

DAG 2 BUSTUR

- Bus hele dagen inkl. guide fra Geopark Vestjylland
- Tur ved Døeshøjene og introduktion til Oldtidsvejen - Guide fra Holstebro Museum
- Guidet tur ved Sir. Lyngbjerg Plantage, Kilen og Bovbjerg Fyr
- Frokost fra Cafe Utopia ink. vand
- Kaffe og kage på Bovbjerg Fyr
- To-retters menu på Borbjerg Mølle kro ekskl. drikkevarer

GEOPARK VESTJYLLAND

Geopark Vestjylland omfatter Lemvig, Struer og Holstebro kommuner, en del af Limfjorden og et område af Nordsøen ud til Jyske Rev. I dette område er der med afsæt i særligt udvalgte besøgssteder fokus på at fortælle historien om landskabets tilblivelse og den natur og kulturhistorie, der er en følge af geologiske processer. Geoparken er under udvikling til at blive UNESCO Global Geopark og giver et unikt indblik i, hvordan det vestjyske landskab er blevet skabt af is, vind, vand og mennesker. Her kan du opleve, hvordan flere hundrede meter høje gletschere som enorme bulldozere har skubbet morænebakkerne op, hvordan isens vægt har trykket landet ned, smeltet vandet skabt tunneldale og havet har spist af kysterne og vinden blæst sand vidt omkring.

Langs med Oldtidsvejen og i tilknytning til denne kan du opleve både geosites og ikke-geologiske sites. Det er særlige besøgssteder hvor samspillet mellem landskab, mennesker og natur gennem flere perioder formidles. Det kan være særlige fænomener som issøbakker, dødishuller, tunneldale, gravhøje, skrøner om trolde, godtfolk, vandmøller og genindførslen af bæveren, stuedrifter, strandinger og meget mere. Du kan finde meget mere information og inspiration på geoparkens hjemmeside.

DAG 1

12:00 - 15:30

20 min.

16:00 - 17:20

6 min.

17:30 - 19:00

15 min.

19:15

TORSdag D. 8 AUGUST 2019 (KØR-SELV)

Frilandsmuseet Hjerl Hede m. levendegørelse: Et historisk indblik

Kørsel

Guidet tur ved Stubbergård Sø og "Æ swært hus"

Kørsel

Aftensmad: Egnsrretten Øl-Bien på Sevel Kro

Køretur fra Sevel Kro gennem Hellegård Tunneldal til Borbjerg Mølle Kro

Borbjerg Mølle Kro: Overnatning i historiske rammer

DAG 2

9:00

09:30-11:00

11:15-12:10

12:10-12:35

13:00-13:50

14:30-15:00

15:00-16:30

17:30:

17:45:

FREDAG D. 9 AUGUST 2019 (BUSTUR)

Fælles afgang i bus fra kroens P-plads - I bussen er der guide fra Geopark Vestjylland.

Introduktion til Oldtidsvejen og guidet tur ved Døeshøjene med Holstebro Museum

Vandretur og fortælling i Sir Lyngbjerg Plantage. Guide fra bestyrelsen i Sir Lyngbjerg Plantage.

Frokost ved scenen i Sir Lyngbjerg Plantage fra Café Utopia.

Tunneldalen Kilen: Et knudepunkt på Oldtidsvejen og Drivvejen. Fortællinger v. naturvejleder fra Kjærgaard Mølle

Kaffe og kage med introduktion til Bovbjerg Fyr.

Bovbjerg Fyr: En fortælling om kystsikring og livet på vestkysten. Guidet tur v. Geopark Vestjylland & Bovbjerg Fyr.

Borbjerg Mølle Kro

Aftensmad på Borbjerg Mølle Kro, med fortællinger.

Der tages forbehold for evt. ændringer i programmet

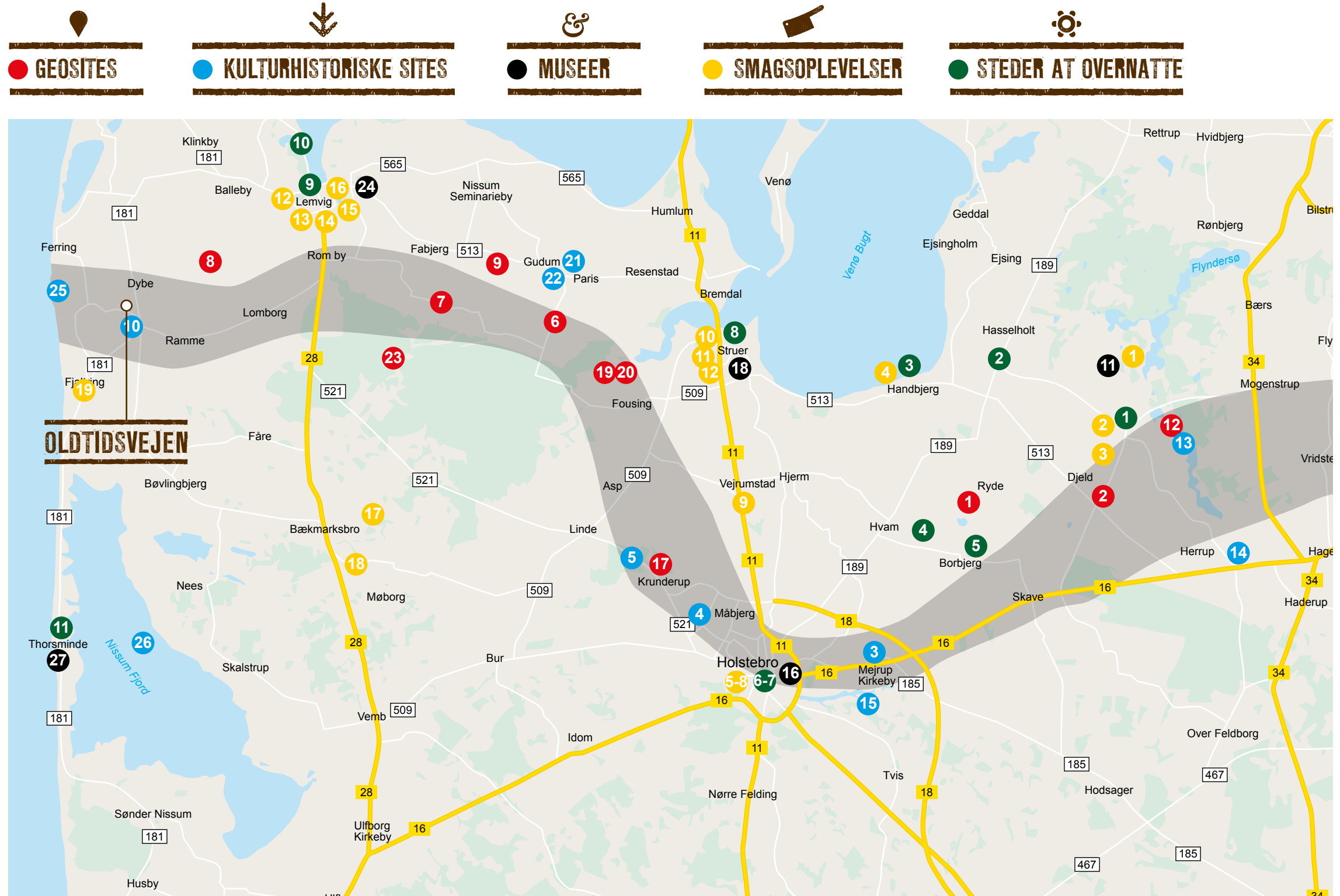
Læs mere om indhold, praktiske oplysninger og book din tur på: Visitholstebro.dk

Det kan du se

- 1 Hellegård Tunneldal
- 2 Salshøj - Gravhøj og smeltevandsslette
- 3 Enkeltgravshøje ved Mejrup Kirkeby, Viborgvej.
- 4 Døeshøjene
- 5 Mangehøje Plantage, Gravhøje
- 6 Skodborg Huse - Randmoræne
- 7 Oldtidsvejen langs Fabjergkirkevej
- 8 Bonnet - Dødislandskab
- 9 Råbjerg Høj
- 10 Rammedige

Det kan du opleve

- 11 Frilandsmuseet Hjerl Hede
- 12 Stubbergård Sø - Dødislandskab
- 13 Stubber Kloster
- 14 Sevel Kalkværk
- 15 Tvis Kloster og Mølle
- 16 Holstebro Museum
- 17 Sir Lyngbjerg Plantage
- 18 Struer Museum
- 19 Kilen - Kjærgaard Mølle
- 20 Fousing dalen
- 21 Klostermølle og Trælborgdalen ved Gudum
- 22 Gudum Kirke
- 23 Klosterhede Plantage
- 24 Lemvig Museum
- 25 Bovbjerg Fyr
- 26 Naturpark Nissum Fjord
- 27 Strandsmuseum St. George

Smagsoplevelser

- 1 Skyttegården
- 2 Sevel Kro
- 3 Sevel Øko Gårdbutik
- 4 Restaurant Pavillon
- 5 Restaurant Støberiet
- 6 Café Utopia
- 7 Restaurant Under Klippen
- 8 Slagter Bertelsen
- 9 Ausumgaard Gårdbutik
- 10 Jyske Raavarer
- 11 Restaurant Ved Fjorden
- 12 Værftet
- 13 Ostehuset I Lemvig og Slagter Mortensen
- 14 Bjarnes Fisk og Fisketeria
- 15 Restaurant Luna
- 16 Claudis Have - Café
- 17 Gårdbutik Klosterhedens Vildt
- 18 Kræmmergård
- 19 Fjaltring Købmandsgaard

Overnatningssteder

- 1 Sevel Camping
- 2 Hotel Vinderup
- 3 Bo på båd Handbjerg Marina
- 4 Irma Jacobsen B&B
- 5 Borbjerg Mølle Kro
- 6 Hotel Schaumburg
- 7 Best Western Hotel Royal Holstebro
- 8 Grand Hotel Struer
- 9 Hotel Tante Lemvig
- 10 Hotel Nørre Vinkel
- 11 Thorsminde Camping ApS

DET KAN DU OPLEVE PÅ KØRETUREN

© Henrik Vinther Krogsh (CC BY-ND)

FRILANDSMUSEET HJERL HEDE

Hjerlhedevej 14, Sevel
7830 Vinderup
www.hjerlhede.dk

Åbningstider

kl. 10.00 - 17.30

Levendegørelse

kl. 12.00 - 16.30

På Frilandsmuseet Hjerl Hede kan du opleve tiden, historien og stemningen i en typisk dansk landsby i perioden fra 1500-tallet til ca. 1900. Museet byder dog også på en spændende rekonstruktion af en af en dansk boplads fra år 2800 f.kr. På bopladsen afprøves forskellige teknikker og redskaber baseret på arkæologiske fund. De praktiske forsøg er med til at give en dybere forståelse af livet i bondestenalderen.

Oplev når værksteder, butikker og det historiske miljø kommer til live. På Hjerl Hede kan du bevæge dig rundt i de spændende bygninger og blive en del af historien. Du vil opleve husflid og håndværk i vore tipoldeforældres landsby. Dertil kommer andelsmejeriet, skov- og mosebrugsmuseet, landbageriet og håndværker-bygningerne fra mekaniseringens tid.

Spis din medbragte frokost i madpakkehuset, kig forbi den gamle bager eller besøg Restaurant Skyttegaarden, inden du oplever den inspirerende levendegørelse på Hjerl Hede.

STUBBERGÅRD SØ, “Æ SWÅRT HUS” OG RUINERNE AF STUBBER KLOSTER

P-plads
Søgårdvej 34b,
7830 Vinderup

Mosestien 1,7 km.
Sti til Stubber Kloster 2,6 km

Faciliteter

· Borde/bænke på P-pladsen
· Toiletter

· Mosestien er egnet til kørestol,
barnevogn og lign.

Stubbergård Sø-Flyndersø dalen er en af en af de fire store tunneldale i Geopark Vestjylland. Den er formet af flere forskellige forløb af smeltevand fra sidste istid. Samtidig er området et flot eksempel på et landskab, hvor store stykker af isen fra sidste istid blev liggende tilbage, da iskapten smeltede. De store stykker is - såkaldt dødis - blev dækket af grus og sten og smeltede kun langsomt, hvorefter de blev til huller og søer i landskabet. Flyndersø og Stubbergård Sø er de to største dødishuller og langs siderne af dem finder man flere små, hvoraf en del er tørre.

Få appetit til maden ved at gå en tur på Mosestien (1,7 km) eller en tur ud til ruinerne af Stubber Kloster (2,3 km). Mosestien går forbi “Æ swårt hus” som er en gammel ålekiste.

På en lille halvø på Stubbergårds vestlige bred ligger ruinerne af Stubber Kloster. Klosteret hørte i Middelalderen under Benedictiner-ordenen og var frem til reformationen en væsentlig magtfaktor på egnen. Lige nord for klosterruinen kan du se resterne af en stude- og fårefold, som bl.a. rejsende på den gamle drivvej fra nord brugte, når de stoppede for natten. Området huser også en rig fuglebestand, og er du heldig kan du høre rørdrum og måske se en fiskeørn eller odder.

SEVEL KALKVÆRK

Hækvej 7, Bjergby
7830 Vinderup
www.sevelkalkvaerk.dk

Faciliteter

Madpakkehus
Fortællerrute: "Følg kalkens vej". Downloades fra hjemmesiden.

Sevel Kalkværk er en del af et spændende industrievn-tyr, hvor geologien i form af 60-65 mio. år gamle kalklag har skabt arbejdspladser og historie. Kalkudvindingen startede i 1873 og fortsatte frem til 1961, hvor Kalkværket lukkede. Men her skulle historien ikke slutte. I 2011 stiftede en gruppe lokale ildsjæle foreningen Sevel Kalkværks Venner. De arbejder for at bevare ruinerne af det gamle kalkværk og fortælle historien om industrien. I 2017 kunne de indvi et nyt besøgshus samt præsentere restaureringen af de tilbageværende potovne. Du kan tage turen forbi besøgshuset med billeder fra dengang kalkværket var i drift. Du kan se ruinerne af kalkværket med den store ringovn, smedjen, vejerhuset og ikke mindst de renoverede potovne. Desuden er der spændende natur langs Stampestrømmen, der har leveret vandkraft til en vandmølle fra 1820 til ca. 1860. Senere har der også været dambrug på stedet inden der i 2012 blev lavet naturgenopretning og sti til Stubbergård Sø.

TVIS KLOSTER OG MØLLE

Tvis Møllevej 13
7500 Holstebro

Faciliteter

· Toiletter

Tvis Kloster og den tilhørende vandmølle ligger, hvor Tvis Å og Storå løber sammen. Tvis Kloster er ikke længere at se, men du kan finde en udstilling om klostret i den gamle vandmølle. Klosteret kan dateres tilbage til 1163 og fik af munkene det latinske navn Tuta Vallis – Den Sikre Dal. Klosteret hørte under Cistercienserordenen. Især vandløb og søer blev opdæmmet til mølledrift og blev brugt til vanding af marker og dyr. Områdets forekomst af ler blev brugt til at fremstille tegl og du kan se de gamle mergelgrave.

Holstebro Kommune og lokale frivillige har i de senere år taget initiativ til at omdanne området til et naturlaboratorium og rekreativt område. Samtidig vil området vil være et formidlingssted i Geopark Vestjylland.

SIR LYNGBJERG PLANTAGE

Sir Lyngbjergvej
7500 Holstebro

Faciliteter

· Udkigstårn
· Historisk rute (2 km) med god informativ skiltning

Sir Lyngbjerg ligger lige på isens hovedopholdslinje. Øst for plantagen ligger et mere blødt kuperet landskab med meget ler, som var dækket af is under sidste istid. Sir Lyngbjerg ligger på den randmoræne (israndsbakke) som isen skubbede op og består derfor hovedsageligt af grus og sand som er gennemskåret af stejle smeltevandsslugter.

Udover en særlig geologi rummer plantagen også en rig kulturhistorie. Efter tabet af Sønderjylland i 1864 blev der flere steder i Danmark etableret skytteforeninger, således også i Sir. Etableringen af skytteforeningen blev begyndelsen på stor folkelig aktivitet i området. Der blev afholdt foredrag, og aktiviteterne voksede i de efterfølgende år til friluftsgudstjenester, folkefester og store folkemøder med flere tusinde deltagere med fokus på demokrati og ytringsfrihed. I 1879 etablerede man et plantningsselskab, som betalte for tilplantningen af områdets 20ha. Plantagen har den dag i dag til formål at være et attraktivt naturområde, der kan være festplads og lystanlæg for alle. Hvis du følger den afmærkede sti rundt i plantagen kan du få fortællingen om plantagen, svare på opgaver og opleve det omgivende landskab fra toppen af det ca. 14 m høje tårn.

KILEN - TUNNELDAL

P-plads ovenfor Naturskolen Kjærgårdsmølle
Kjærgårdsmøllevej 5
7600 Struer

Fra hedeområdet ovenfor Kjærgårdsmølle har man en meget flot udsigt ned gennem tunneldalen Kilen med dens let snoede forløb ned mod Venø Bugt. Kilen når sit toppunkt 50 meter over havet på et sted, hvor to store gletsjerbuer har mødtes, og isens hovedopholdslinje slår et 90o knæk. Herfra har smeltevandets fra isen strømmet ud over den slette, hvor Klosterheden ligger. Selve Kilen og arealerne omkring den rummer en rig natur og selve søen blev i 1941 gjort til vildtreservat og i 1976 blev 584 ha omkring brakvandssøen fredet. Områdets naturindhold forsøges blandt andet fremmet ved at græsse skråningerne og i de senere år, er der lavet en særlig indsats for at bekæmpe især gyvel ved hjælp af geder.

Området har været et knudepunkt for Oldtidsvejen og samtidig også for Drivvejen, der blev benyttet til at drive især opdrættede stude, der kom via Oddesund og skulle til markederne længere mod syd. Flere steder i området er der spor efter de gamle vejforløb i form af hjulspor og hulveje. Der er også fundet spor efter bosætninger fra yngre stenalder samt gravhøje fra både stenalderen og bronzealderen. I 1856 anlagde man vej- og jernbanedæmningen, der afskærer Kilen fra Venø Bugt, og derved blev transporten af bl.a. kvæg fra Thy meget nemmere, og det var med til at understøtte udviklingen af hele området med anlæg af havnen i Struer også i 1856 og indvielse af jernbane mellem Skive og Struer i 1865, hvorefter Struer gradvist blev et knudepunkt for flere jernbane strækninger. Dæmningen har en sluse, så man kan regulere vandet i Kilen, som derved får et vist saltindhold.

Kjærgårdsmølle har en historie, der rækker langt tilbage i tiden, hvor den oprindeligt var en af syv vandmøller, der hørte til Stubbe Kloster frem til 1547. Møllen kom i midten af 1700-tallet i fælleseje blandt lokale bønder, og i slutningen af 1800-tallet var der tilknyttet købmandshandel, smedie og bageri. I 1913 brændte møllebygningen, og i 1917 blev der lavet en turbine, som kunne levere strøm til elværket i Fousing frem til 2. verdenskrig. Det lille dynamohus er stadig bevaret.

FOUSING SMELTEVANDSDAL

P-plads ovenfor Naturskolen Kjærgaardsmølle
Kjærgårdsmøllevej 5
7600 Struer

Opleves i sammenhæng med Kilen med udgangspunkt i P-pladsen
ovenfor Kjærgårdsmølle

Den nordlige del af dalen er sammenfaldende med Kilen. Dalens markante terræn er formet af smeltevand og er karaktergivende for denne del af området. Isens og smeltevandets modellering af landskabet har resulteret i et terræn med store bløde bakker og stejle skråninger. Terrænet er mest dramatisk omkring Kilen og aftager i styrke og dramatik i de små dale, der skærer sig ind i det fladere terræn. Du kan opleve den smukke natur ved et besøg på heden ved Kjærgaard Mølle.

TRÆLBORGDALEN, GUDUM KIRKE & KLOSTERMØLLE

Gudum Kirke	Klostermølle	Kirke/Kloster-ruten
Fabjergvej 174 Gudum, 7620 Lemvig	Klostermøllevej 4 Gudum, 7620 Lemvig Møllen er åben året rundt.	(2,5 km) Gudumbro 4 7620 Lemvig

Trælborgdalen er en smeltevandsdal, der skærer sig dybt ned i det omkringliggende landskab med en række sidedale og skår langs Klostermølle Å, der løber i bunden af dalen. Dalens skråninger har tydelige såkaldte "fårestier", der er dannet ved såkaldt jordflydning under påvirkning af frost og tø.

Dalbunden gav god græsning og her lå i Middelalderen Gudum Kloster. Det var et nonnekloster tilhørende Benediktinerordnen. I 1484 blev klosteret beskadiget af store oversvømmelser og nonnerne fik tilladelse til at flytte det op til den nuværende Gudum Sognekirke. Ved reformationen i 1536 overgik klosteret til Kronen og blev til en herregård. Nonnerne havde stadig mulighed for at blive boende resten af deres levetid. Siden 1717 har klostret været på adelige og private hænder.

Ved Gudumbro ligger Klostermølle med en historie, der går tilbage til 1400-tallet, da priorinden på Gudum Kloster ønskede at opføre en vandmølle. Den oprindelige klostermølle blev ødelagt af en oversvømmelse i 1829 og blev siden genopbygget i 1835.

Du kan opleve dalen, det gamle kloster, kirken og møllen, på en vandretur på de lokale Kløverstier, der har forskellig længde. Ved de opstillede fortællebænke kan du scanne QR-koder og høre fortællinger fra egnen fortalt af Kristen Touborg.

KLOSTERHEDE PLANTAGE, SØNDERBY

Klosterhede Plantage
Gammel Møllevej
7620 Lemvig

Faciliteter
· Toiletter
· Teltplads

Klosterheden, der består af Klosterhede og Kronhede Plantager, er med sine 6.400 ha Danmarks tredjestørste skovområde. Plantagerne ligger på en smeltevandsslette, som blev dannet af smeltevand fra de to store tunneldale, Kilen og Lem Vig.

På den dårlige hedejord syd for Fabjerg lå den lille landsby Sønderby. 1889 var et dårligt år for den lille by, hvor den gamle vandmølle fra 1420 brændte ned og dæmningen ved møllesøen brød sammen. Derfor blev landområdet solgt til staten, der var i gang med at etablere Klosterheden Plantage. I første omgang ville staten udnytte søbundens gødningsstoffer, og den tidlige sø blev udlagt til landbrugsjord.

Senere stoppede dyrkningen og i 1977 gendannede man Møllesøen. Møllesøen er en af Klosterhedens oaser med masser af dyreliv. Her kan du være heldig at se både bævere, fiskeørn og vandstær. På nogle af de mange stier i plantagen er der flere muligheder for at se spor efter bæverne eller nogle af de mange krondyr, der holder til i plantagen sammen med en voksende bestand af dådyr.

BOVBJERG KLINT OG FYR

Fyrvej 27, Ferring
7620 Lemvig
www.bovbjergfyr.dk

Faciliteter
Bovbjerg Fyr Cafe
Tårnet kan besøges frem til solnedgang.

Den 41 m høje Bovbjerg Klint er et af 38 internationale geosites i Danmark – steder der viser de geologiske processer, der har skabt jorden. Langs klinten har man mulighed for at opleve et flot eksempel på den glaciære landskabsserie – fortællingen om, hvordan isen under Weichsel istiden for ca. 21.000 år siden formede det danske landskab. I klinten kan man se, hvordan isen har virket som en bulldozer, der har skubbet til de oprindelige vandrette jordlag, så de ligger skråt og foldede. Der er også lag, der er afsat under tidligere istider. I klinten finder man desuden spor efter isens hovedopholdslinje, som er også er den vestlige start på Oldtidsvejen. Bovbjerg Fyr blev bygget i 1877 med en højde på 26 m. Dengang lå fyret 251 meter fra skræntens kant, og i dag er der omtrent 130 meter – et tydeligt eksempel på havets voldsomme påvirkning af kysten. Takket være kystbeskyttelsen sker denne proces ikke så hurtigt mere.

Du kan nyde udsigten over landskabet fra fyrets top og i caféen kan du smage lokale fødevarer og købe brugskunst, bøger mm. Du kan også få en god fortælling fra en af fyrets mange engagerede frivillige, besøge udstillingen "Fyrforstand", se skiftende kunstudstillinger og deltage i Nogle af de mange arrangementer i løbet af året. I Minimuseet og Jens Søndergaards Museum i Ferring kan man få mere at vide om geologien, kystbeskyttelse, strandinger og malerkunst. Yderligere oplevelser og viden kan man få i Strandingsmuseet St. George i Thorsminde og i Kystcentret, Seawar Museum og Jyllandsakvariet i Thyborøn.

DET KAN DU SE PÅ KØRETUREN

HELLEGÅRD TUNNELDAL

Køreturen fra Sevel til Borbjerg Mølle, går ad Margueritruten via Ryde Baunehøj gennem den forholdsvis smalle Hellegård Tunneldal.

Området omkring Hellegård Tunneldal har siden Stenalderen været et vigtigt bosætningsområde. Hellegård Å har på et tidspunkt haft navnet Oe hin Heelie, som betyder Den Hellige Å. Her har været en naturlig adgang til Limfjorden og rige ressourcer i form af vandløb, enge og frugtbar jord.

ENKELTGRAVHØJE VED MEJRUP KIRKEBY

Vigeplads på sydsiden
af Viborgvej

Øst for Mejrup Kirkeby ligger de unikke enkeltgravhøje, der er karakteristiske for det vestjyske område. Enkeltgravshøjene er små, lave høje fra "enkeltgravskultur" (2800 f. Kr. – 2400 f. Kr.), en periode i slutningen af bondestenalderen. De blev anlagt over en enkelt grav, hvor der dog med tiden kunne anlægges nye grav ovenpå, som man så byggede en ny høj over. Selvom gravene er karakteristiske for det vestjyske område, er det alligevel sjældent at se en gruppe af enkeltgravhøje, der er placeret samlet.

Der findes en infotavle ved vigepladsen på Viborgvej. Vigepladsen findes på højre hånd, når man kører fra Mejdal Kirkeby mod motorvejen.

DØESHØJENE

Langemettevej
7500 Holstebro

P-plads
Du finder P-plads på
Langemettevej tæt på Mozartsvej.

Faciliteter

- Borde og bænke
- Skilte med historiske beretninger

4 km. nordvest for Holstebro findes 27 fredede gravhøje samt 12 overpløjede gravhøje. Området er kendt under navnet Døeshøjene. De mest markante høje er den over 100 m langhøj, Langemette, samt den store høj med det flade plateau, Bredhøj.

Bredhøj blev arkæologisk udgravet i 1885. I højen fandt man fire grave fra Ældre Bronzealder (1700-1100 f.kr.). Der var både en egekistegrav og en plankesat kammergrav i højen. Egekisten indeholdt en dolk og et uldbælte, der nu findes på Nationalmuseet, mens plankekisten indeholdt tekstiler, hornkam, trækar, drikkehorn samt en dolk og en bronzekse. Bredhøjs karakteristiske flade top leder tankerne hen på religiøse ceremonier, som kan have fundet sted på højen. Derfor kaldes højen også for en "dansehøj".

MANGEHØJE PLANTAGE, GRAVHØJE

Vigeplads på nordsiden
af Vilhelmsborgvej

Ved Mangehøje Plantage, ca. 4 km nordvest for Holstebro og 700 m vest for Sir Lyngbjerg, finder du et lille stykke hede med 13 fredede gravhøje. De fleste stammer fra Bondestenalderen, men der er også enkelte fra Bronzealderen. På de opstillede skilte kan du læse om enkeltgravskulturens gravskikke. En groft tilhugget granit-milesten og hjulspor i heden, fortæller om, at der også her har været en hovedfærdselsåre. Et af de bredere vejspor kan føres tilbage til den lige landevej fra Holstebro til Lemvig, der formentlig blev anlagt i år 1600. Det er den vej, der i dag kendes som Gl. Landevej, og går gennem Klosterhede Plantage.

SKODBORG HUSE - ISENS HOVEDOPHOLDSLINJE

Klosterhedevej 36,
7620 Lemvig

Ved Skodborg Huse befinder du dig lige på isens Hovedopholdslinje med et kig ned mod Klosterheden Plantage, der ligger på hedesletten nedenfor. Mod nord ligger frugtbare lerjorde, medens hedesletten mod syd er præget af mager sandjord. Gravhøjene på stedet markerer samtidig tydeligt, hvordan Oldtidsvejen har Hovedopholdslinjen fordi man her kunne færdes tørskoet langs et vandskel og derfor ikke skulle krydse mange vandløb.

OLDTIDSVEJEN LANGS FABJERG KIRKEVEJ

Faaborg Kirke
Fabjergkirkevej 40
7620 Lemvig

Fabjerg Kirkevej følger isens Hovedopholdslinje I slutningen af sidste istid da de store gletsjere trak sig tilbage skar større vandløb sig ned i den stadig frosne jord og dannede de skarpe slugter, som flere steder krydser Fabjerg Kirkevej. Det nemmeste sted at krydse dette landskab var langs med Hovedopholdslinjen, hvor Oldtidsvejen har haft sit forløb og folk har bosat sig. Det kan tydeligt ses på rækken af gravhøje og også placeringen af kirken.

BONNET DØDISLANDSKAB

Bonnet dødislandskab præsenterer dig for et markant anderledes landskab, end det du måske lige har set omkring Stubbergård. Læs mere om dødishuller under Stubbergård Sø. Stubbergård-landskabet er et flot naturlandskab med hede og dødishuller, mens landskabet ved Bonnet er intensivt dyrket med små dødishuller indimellem, der bryder markfladerne. Turen op over Bonnet bryder den mere ensformige tur gennem Ramme og Lomborg.

RÅBJERG HØJ

Råbjergvej
7620 Lemvig

Der var en gang for længe siden en stor trold. Han havde hørt, at der boede en dejlig troldkvinde på Thy. Hende ville han gerne besøge og begav sig derfor mod Nissum Bredning. Da han kom til bredningen, kunne han på trods af sin store størrelse ikke komme over, uden at få våde strømper. Det irriterede ham og han vendte derfor straks om og begav sig tilbage mod Klosterheden. Her ville han hente sand til at lave en ø, så han kunne komme tørskoet til Thy. Dengang var Klosterheden ikke tilgroet med træer som nu, men var et åbent landskab med sandjord og lyng. Her fyldte han sin store vante med sand. På vej tilbage skete det, at hans vante trevlede op. Først brast tommelfingeren og sandet i den blev til det, vi i dag kalder Tumlingen. Resten af vanten trevlede op, og det sand blev til Råbjerg. I ærgrelse opgav trolden sit projekt, og han nåede derfor aldrig til Thy.

Isen lå tykt og tungt over landet, men på isens overflade dannedes nogle fordybninger. Smeltevandet strømmer fra isen og ned i disse huller. Her samledes store mængder af grus og sand. Da isen senere smeltede, stod bundfaldet tilbage og dannede Råbjerg, en såkaldt hatbakke.

RAMMEDIGE

Pugholmvej
7620 Lemvig

På vej mod Bovbjerg Fyr, kan du se Rammedige. Rammedige er en forsvarsvold fra Jernalderen. Forsvarsværket ligger på tværs af Oldtidsvejen. Tilsammen har vold, grav og mose afskåret udefrakommende. Så områdets beboere har kunnet leve i fred for de fjender, der kom fra landsiden.

Vest for Rammedige ligger endnu 15 af de oprindelig omkring 60 gravhøje fra Sten- og Bronzealder. Et sagn fortæller, at der i en af højene sidder en engelsk konge på en tronstol af guld omgivet af så store kostbarheder, at han kan betale hele Danmarks gæld.

Volden har i sin storhedstid været op til 4 m bred, 2 m høj og 2-2,5 km lang. I dag er der markeret ca. 1650 m med pæle og jordvold.

DET SKAL DU SMAGE PÅ TUREN

Nær Oldtidsvejens forløb venter en række gode smagsoplevelser, der med afsæt i gode lokale råvarer præget af områdets terroir jer! Besøg en af de mange steder nævnt på kortet og få en skøn oplevelse med på vejen.

CAFÉ UTOPIA

Danmarksgade 3
7500 Holstebro
+45 96 11 39 90
www.cafe.utopia@holstebro.dk

Åbningstider

Tirsdag - lørdag kl. 10.00 - 17.00
Fredag kl. 10.00 - 22.30
Lørdag kl. 10.00 - 15.00

Café Utopia er en café, der giver arbejde til personer, som er psykisk sårbare eller har en sindslidelse. Formålet er at give medarbejderne en øget livskvalitet ved at tilbyde meningsfuld beskæftigelse. Cafe Utopia er et sted for hele familien. Her kan du opleve en hyggelig og afslappet atmosfære, få god kvalitetsmad af friske råvarer og ikke mindst opleve skiftende lokale kunstudstillinger mm.

BORBJERGMØLLE KRO

Borbjerg Møllevej 3,
7500 Holstebro
+45 97 46 10 10

info@borbjergmill.dk
www.borbjergmill.dk

Telefontid i receptionen 7.00-14.00
Køkkenets åbningstid 11.00-21.00

Borbjerg Mølle har en historie på mere end 600 år. Du kan opleve en antik og historisk stil i både opholdsrum og de individuelt indrettede værelser. Borbjerg Mølle Kro er kendt som Det Jyske Afrika. Med inspiration fra den tidligere ejers rejser i Afrika er kroen hjemsted for en imponerende samling af kunsthåndværkskunst. Her kan du også møde eksotiske dyr i levende live. Naturen omkring kroen er idyllisk med Møllesøen, små skovområder og store enge, der indbyder til en gåtur på områdets mange vandrestier.

Borbjerg Mølle Kro tilbyder gode traditionelle retter samt en lækker sæson menu. Det er også muligt at bestille en picnicur, som kan tages med på tur. Er vejret ikke til det, kan kurven nydes i teltet under BaoBab træet eller i den afrikanske Toguna.

SEVEL KRO

Søgårdvej 2
7830 Vinderup
+45 97 44 80 11

Åbningstider

Tirsdag - lørdag kl. 12.00 - 22.00

Sevel Kro modtog den første bevilling den 4. februar 1771 under navnet "Bakkehuset". Stedet er kendt som en af områdets allerbedste restauranter og disker op med smagfulde retter baseret på sæsonens lokale råvarer. I 1992 blev Sevel Kro som den første i Danmark udnævnt til Limousine Unik Gourmet spisested. På Sevel Kro bevares den danske madkultur, tilsat moderne madkunst. Du kan opleve udsøgte retter, krydret mod krydderurter fra kroens egen urtehave og nyde en god humlebryg der er fremstillet på lokale urter.

Kroen er kendt for egnsretten Øl-Bien som kan dateres tilbage til omkring år 1760.

VIL DU VIDE MERE?

glæd dig også til oktober 2019, hvor Holstebro Museum åbner igen med en helt ny udstilling med vestjyske fortællinger fra oldtid til nutid med en stærk tilknytning til det, man kan opleve på tur rundt i landskabet.

Ønsker du at vide mere om sammenhængen mellem udvikling af det vestjysk landskab, kulturhistorien og naturen, så besøg www.geoparkvestjylland.dk

Vil du vide mere om livet i stenalderen så besøg levendeliggørelsen på Hjerl Hede.
Se mere på www.hjerlhede.dk